

BLOEMENROUTE

Een verzameling parabels

Ratu R. Saraswati

vertaling Roy Voragen

Parabel van de bloemen

De mensen uit het noorden hebben hier in het zuiden gewoond, wie weet hoeveel generaties. Zij, uit het noorden, leefden hier, in de goede oude zonnige dagen - zoals zij zich die graag herinneren - voordat zij alles verloren, en vertrokken.

Een vrouw uit het zuiden smeekt God dag en nacht haar naar het noorden te laten gaan. Zij is ervan overtuigd dat het haar leven ten goede zal komen. In haar gebeden vraagt ze: "Is het niet beter om in het noorden te leven? Zij, in het noorden, hebben vier seizoenen — wij hebben er slechts twee. Zij hebben bijzondere bloemen, bloemen die beschreven worden in sprookjes die ik elke nacht lees. Niet zoals hier. Hier sterven de bloemen van de hitte. Zelfs ik heb moeite adem te halen — de lucht hier is een kwelgeest."

Helaas, God beantwoordt geen van haar gebeden. Wanhopig, vraagt zij zich af of God eerlijk is. Al die uren die ze besteedde aan lezen, al die dagen waarop ze aan het schrijven was, al die maanden waarin ze zich kapot werkte — al die jaren waarin ze een waardevoller kenner probeerde te worden — Poef!

Twee jaar later, op een zonnige dag, — brandend van hitte, zoals elke andere dag in het zuiden — ontmoet ze een blinde man. Hij zit op een kruk, onder een vervallen boom, naast dingen die hij verkoopt. Rondom zijn voeten groeit groen welig en tierig.

Ze weet niet hoe. "Wat vreemd. Hoe kan het groen zo welig en tierig groeien terwijl de boom in verval is in dit uitgedroogde seizoen." Ze observeert hem een tijdje, en het valt haar op dat hij nauwelijks beweegt.

Zij spreekt hem aan. Hij antwoordt: "Weet je, ik kan niet zelfstandig lopen; ik kom niet veel verder dan mijn kamer. Mijn baas brengt me hier, naar deze plek, om zijn waren te verkopen." Hij zit stil —glimlachend, sereen. Hij is voldaan, hij heeft vrede met zijn bestaan, een verstild leven. Tevens vertelt hij dat zijn familie mijlen bij hem vandaan woont. Zijn leven volstaat zolang hij in staat blijft zijn familie te blijven zien.

De woorden van de blinde raken haar.

Ze realiseert zich het volgende: “Hij die niet kan zien, verlangt niet veel voor zichzelf. Hij die niet kan zien, hoeft de wereld niet te zien om toch zijn familie onder ogen te komen. Hij die stil zit kan zijn plek omarmen. De planten die hem omringen groeien en bloeien omdat zijn lichaam schaduw en bescherming biedt tegen de verschroeiende hitte.”

Ze denkt na tijdens haar wandeling naar huis. “Ik heb altijd willen zien wat ver weg is, om de mooie dingen te zien, om alle kennis van de wereld te vergaren. Waarom? Waarom begeer ik zoveel?”

Bij thuiskomst moet ze huilen —beschaamd dat ze God de schuld gaf voor wat niet gebeurde. Tussen de tranen door spreekt zij tot zichzelf: “Als ik naar een andere plek wordt gestuurd, dan moet dat zijn omdat ik voorbestemd ben om vrede moet brengen naar wie daar wonen. Nobele intenties zijn van belang, niet slechts mijn eigen belangen.”

Een jaar later wordt ze eindelijk naar het noorden gestuurd.

Plotseling wordt iedereen in de wereld — ook zij — gedwongen zich thuis op te sluiten. Er waart een plaag rond. Die lente bloeien bloemen overal ter wereld als nooit tevoren. Het weer is zachter dan ooit — want niemand kon de lucht vergiftigen.

Parabel van de kenner

In den beginne wordt de kenner een vraag gesteld door een vakgenoot: “Hoe kun je jezelf beschouwen als een deskundige wanneer je nog steeds doet wat in een oud heilig boek staat — een boek dat eeuwen ouder is dan jou?”

Een vrouw heeft vele verschillende parabels gehoord over degenen die lopen om antwoorden te vinden. Zij neemt een besluit, ze gaat lopen.

Parabel van het mausoleum van de zaden

Elke handeling telt, zelfs een handeling met het gewicht van een zaadje.

Een mausoleum werd opgericht. Het mausoleum is gewijd aan al die bloeiende zaden die prematuur aan de aarde werden onttrokken.

Mensen komen hier om te rouwen, en om ontzag te tonen — in de hoop dat zaden niet meer zullen lijden.

En toch, zij die nemen blijven standvastig, generatie na generatie blijven zij nemen, nemen, nemen, alles nemen.

Maar wortels en scheuten die achterbleven in de aarde zijn ook standvastig. Nieuwe bloemen en bomen komen op, al ontbreekt het ze aan vele bloemblaadjes.

Wij bidden dat de wind geen zaden meeneemt.

Als de wind de zaden meedraagt dan neemt het ook een deel van ons mee.

Deze zaden zullen zweven tot ze eindelijk landen — hopelijk landen ze in een veilig en niet in een illusoir toevluchtsoord.

We wensen een toevluchtsoord waar de zaden tot bloei kunnen komen, waar nieuwe zaailingen ter wereld gebracht kunnen worden.

Als de zaailingen met zorg worden gekoesterd dan kunnen zij uitgroeien tot het formaat van een mausoleum.

Schaduw kan de stenen van de mausoleums weer in aarde veranderen.

Wij bidden dat mensen niet nogmaals mausoleums voor zaden zullen bouwen.

Een verhaal planten

Schrijf je verhaal op een bol en plant deze. Wordt het een bloemrijk verhaal? Of zal het rotten?

Fluister een bol een verhaal toe en plant deze. Wordt het een geurig verhaal? Of zal het stinken?

Schrijf een woord op een bol en plant dit in de herfst.

Zal de winterslaap de zin afmaken?

Zal de lente de alinea afmaken?

Zal de zomer het verhaal afmaken?

Wat zal er gebeuren in de volgende herfst?

Parabel der twee bomen

Een vrouw en haar mentor lopen. Onderweg passeren zij twee bomen. Eén boom is een boom takkenvol fruit. En de andere boom is een boom takkenvol bloesem.

De jongeling verlangt antwoorden van haar mentor — antwoorden die kunnen duiden wat het verschil is tussen bomen takkenvol fruit en bomen takkenvol bloesem.

Echter, de vrouw weet niet hoe ze zo een vraag kan vormen en verwoorden.

Iets meer dan vierduizend jaar geleden, neemt een man - net voor de grote overstroming - paren van alle dieren aan boord van zijn ark. Hij is wanhopig, zoekt vast land en hij bidt tot God om hem een landingsplaats te geven. Uiteindelijk komt hij terecht in een bergachtig gebied met vijgen in overvloed.

Een vrouw is onlangs geëmigreerd, van zuid naar noord. Zij moet nog wennen. Dingen lopen hier anders, anders dan in haar geboortegrond. Ze loopt door de vreemde omgeving, zich afvragend of deze plek gezegend is.

In haar buurt staat een huis met een kleine lap grond en op dat lapje grond voor het huis staat een vijgenboom.

Is dit een teken? Is dit een teken dat deze plek gezegend is als een beloofd land?

Tijdens een wandeling ziet zij twee vrouwen en beide vrouwen dragen kleding die getuigen van vroomheid — kledij zoals haar moeder ook draagt. Ze proberen een vijg te plukken met een stok. Zij ziet dat de twee vrouwen andere gezichtskenmerken bezitten dan noorderlingen. Vragen hollen door haar hoofd. "Is het zondig om andermans vijgen te plukken? Of is de vijgenboom van hen?" Ze aarzelt. "Vijgenbomen komen oorspronkelijk uit het zuiden. Wie ben ik om te beoordelen aan wie die vijg toekomt? Wie ben ik om te beoordelen aan wie dit land toekomt?"

Omdat het noorden vier seizoenen kent, groeien planten hier anders dan in het zuiden, dat maar twee seizoenen kent. Slechts de zomer kent licht en warmte. Het licht vervaagt in de herfst, en wordt kouder in de winter, totdat het licht terugkeert in de lente. Niettemin staan de akkers en de velden dankzij innovatieve methoden eindeloos in bloei. De lokale bevolking geniet van de schoonheid die uit de grond schiet, ook al groeit deze pracht op onnatuurlijke wijze.

De grond in het noorden verschilt van de grond in het zuiden. In het noorden is de grond zanderig of keihard. Sommige landbouwers vervangen de grond zodat de grond vruchtbaar is voor de bloemen die zij willen verbouwen.

Zoals het gezegde luidt, het licht is altijd helderder aan de overkant. De mensen uit het noorden houden van bloemen uit het zuiden. De mensen uit het noorden kopen en verscheppen bloemen uit het zuiden.

Stel je eens voor dat de ark planten, bloemen en fruit draagt in plaats van dieren.

Stel je in plaats daarvan eens voor dat de ark mensen draagt.

Parabel van de ongestolen vijg

Parabel van de vrijheid van de vijgen

Een vrouw komt een buurvrouw tegen. De buurvrouw woont in het huis waar de vrouw een vijg vond, een jaar geleden.

“Wat heb je een mooie vijgenboom!”

En de vrouw antwoordt: “Oh bedankt. Maar helaas, de vijgen rijpen niet.”

“Mag ik een vijg van uw boom?”

De vrouw glimlacht en zegt: “Ja natuurlijk, er is een stok onder de boom die je kunt gebruiken om vijgen te plukken. Je kunt er zoveel hebben als je wilt.”

Ze plukt drie vijgen — één voor een mede-parabelist, één voor een dichter, één voor een mentor.

Zeg het zevenmaal hardop, tel met je vingers:

Vijgenboom

Vijgenboom

Vijgenboom

Vijgenboom

Vijgenboom

Vijgenboom

Vijgenboom

Kun je het horen?

Parabel van de pelgrims

In het eerste jaar ontmoet de vrouw twaalf pelgrims die zich hebben verzameld bij een monument. In de herfst is het monument bedekt onder de bloemen. Drie van deze pelgrims stappen naar voren en leggen meer bloemen neer.

Deze pelgrims spreken niet in parabels en in plaats daarvan scheuren zij bladzijden uit parabels en spugen erop.

Zij staat voor vijftien seconden stokstijf van angst, voordat ze vlucht.

Het tweede jaar keert zij terug en ziet ze tien pelgrims.

In het negende jaar ziet ze één pelgrim.

Het tiende jaar is zij de enige.

Zij verzoekt u, indien deze parabel geschreven is op een blad, het niet kapot te scheuren.

Parabel van de bloemenroute

Een vrouw is getuige van de pelgrims — de pelgrims die parabellen verscheurden in de herfst. Ze vraagt zich af — al maanden — waarom ze voorbestemd was een getuige te zijn precies op dat ogenblik.

De winter is in aantocht. Ze pakt er een plattegrond bij en zoekt welke route ze had genomen die dag. Ze hoopt op een redelijk antwoord op het enigma. Met haar wijsvinger bewandelt ze de route over de kaart.

Het monument.

De vijgenboom.

De twee bomen.

De buurt met vier-seizoenen bloemen.

Het mausoleum voor de zaden.

De vraag aan de kenner.

In de lente wandelt ze de route en ziet een buurvrouw, bezig in haar tuin. De buurvrouw plant een iris, die de vrouw herkent van de vorige lente, toen ze bloemen leerde kennen in haar buurt. Ze was gefascineerd door de iris, ze had nog nooit zoiets gezien: een negental driehoekige bloembladen — zes paars en drie geel — gelaagd en botsend in harmonie.

Ze spreekt haar buurvrouw aan in haar moedertaal: "Hallo *Bu*, zijn deze irissen van u?" De ogen van de buurvrouw stralen zoals deze bloemen.

"Ja, deze iris is van mij, maar de tuin leen ik. Ik zorg alleen voor dit stukje land", antwoordt de buurvrouw.

De vrouw is geïntrigeerd.

De buurvrouw vertelt verder: "Vijftien jaar geleden is er hier voor mijn eigen huis iets gebeurd. Een lekkage onder de grond zorgde ervoor dat de grond instortte. Het was zo

beangstigend. Nadat het zinkgat was gevuld met zand, bedekte ik het met vruchtbare aarde zodat we nu een tuin hebben om te delen.”

De vrouw bewondert hoe haar buurvrouw de ramspoed wist te transformeren in iets moois. Ze bedankt de buurvrouw voor het planten van deze iris.

De buurvrouw vraagt op haar beurt: “Wat brengt jou in deze buurt, mijn kind?”

“Ik ben op zoek naar een antwoord op een vraag die me verdrietig maakt.”

De buurvrouw biedt haar een wortel van een iris aan zodat zij er een van haarzelf kan hebben. Die nacht, samen met twee vakgenoten, keert zij terug naar het monument. Ze plant de iris recht tegenover het monument.

52°21'34.7"N 4°55'19.6"E

Uit respect voor de voorouders zingt de vrouw tijdens de lente:

Apalah guna berkain batik, kalaulah tidak pakai bajunya

Eh sayang, disayang

Het heeft geen zin een sarong van batik te dragen zonder de bijpassende blouse

Oh lief, oh geliefde

Kalau pakai baju berkembang, eh jangan lupa pakai kainnya

Eh sayang, disayang

Als je een bloemrijke blouse draagt, draag dan ook de bijpassende sarong

Oh lief, oh geliefde

Suruh lupa tak bisa lupa, aduh sayang

Eh sayang, aduh sayang

Beveel me te vergeten terwijl ik niet vergeten kan, wat jammer

Oh lief, wat jammer

Lupa sebentar di waktu tidur

Vergeet het even in je slumerslaap

De iris van de vrouw groeit en bloeit. De iris schiet nieuwe, sterkere, wijdvertakte wortels, net zoals haar moed. Dit is een sierlijk geschenk.

Ze bloeien in de zomer zegt ze...

Kalau kamu hidup dikelilingi bunga-bunga, jangan lupa dari mana asalnya bunga-bunga ini.

Vergeet niet waar de bloemen vandaan komen wanneer je omringd bent door bloemen.

Kalau kamu hidup dikelilingi bunga-bunga, jangan lupa bagaimana kamu mendapatkannya.

Vergeet niet hoe je ze hebt verkregen, wanneer je omringd bent door bloemen.

Een aantal onbeantwoorde vragen

Hoe weet je wanneer het tijd is om te gaan?

Hoe weet ik wanneer het tijd is om te gaan?

Hoe weet je dat je moet blijven?

Hoe weet ik dat ik moet blijven?

Of terug moet gaan.

Colofon

Met dank:

Elke Uitentuis

Maria Barnas

Ansuya Blom

Natasha Soobramanien

Meiro Koizumi

Bert Derkx

Pieter Verweij

José Miguel Biscaya

Virág Szentkirályi

Annelie Musters

Marietta Dirker

Emily Pethick

Martijntje Hallmann

Tubagus Mualif Family

Hardiman Mintarso Family

Tubagus Chalily Family

Ivan Mous

Hannah Dawn Henderson

Gadis Fitriana Putri

Kyana Dipananda

Takanori Suzuki

Silke Schönfeld

Robert Glas

Razia Barsatie

Hierboven, in het lente lied, is geciteerd uit het Betawi lied *Surilang*, dit lied was populair gemaakt door Lilis Suryani, Ida Royani en Benjamin Sueb.

Tekst en fotografie: Ratu R. Saraswati

Redactionele ondersteuning: Ivan Mous en Hannah Dawn Henderson

Grafisch ontwerp: Nandiasa Rahmawati

Vertaling: Roy Voragen

Ondersteund door de Rijksakademie van beeldende kunsten, Amsterdam, en Stichting Hinderrust Fonds.

2022